

I etap Olimpiady Kopernika z Wiedzy Ekologicznej

08.12.2022r.

Czas na rozwiązanie zadań wynosi 45 minut. Zadania mogą mieć więcej niż jedną prawidłową odpowiedź.

1. Zaznacz zdanie, w którym najtrafniej określono zakres badań ekologii.

- A. Ekologia to nauka badająca wzajemne zależności między organizmami występującymi w tym samym środowisku.
 B. Ekologia to nauka zajmująca się zachowaniem oraz zrównoważonym użytkowaniem zasobów i składników środowiska.
 C. Ekologia to nauka badająca zależności między organizmami a środowiskiem, w którym organizmy te występują.
 D. Ekologia to nauka badająca wzajemne zależności między organizmami oraz pomiędzy organizmami a środowiskiem ich życia.

2. Kwaśne opady są wynikiem przedostawania się do atmosfery związków:

- a) ołowiu i kadmu;   b) siarki i azotu;   c) siarki i ołowiu;   d) azotu i kadmu

3. Naturalny efekt cieplarniany:

- a) jest zjawiskiem korzystnym dla kształtowania warunków życia na Ziemi;
 b) jest zjawiskiem niekorzystnym, wpływającym negatywnie na warunki życia na Ziemi

4. Oceń, czy poniższe informacje dotyczące efektu cieplarnianego są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub literę F – jeśli jest fałszywa.

1.	Efekt cieplarniany jest naturalnym zjawiskiem istniejącym od chwili powstania atmosfery.	P	F
2.	Efekt cieplarniany pojawił się w ubiegłym wieku jako skutek zanieczyszczenia atmosfery nadmierną ilością dwutlenku węgla.	P	F
3.	Efekt cieplarniany powstaje wskutek zatrzymywania ciepła przy powierzchni Ziemi przez gazy cieplarniane.	P	F
4.	Efekt cieplarniany jest poważnym zagrożeniem dla organizmów żyjących na Ziemi.	P	F

5. Wzrost średniej rocznej temperatury to :

- a) smog   b) dziura ozonowa   c) globalne ocieplenie   d) naturalny efekt cieplarniany

6. Związki, które mogą być przyczyną zmniejszenia się stężenia ozonu w atmosferze to:

- a) freony   b) feromony   c) związki azotu   d) związki siarki

7. Gęsta mgła zawierająca zanieczyszczenia, t.j. pyły czy gazy to:

- a) fog   b) smoke   c) mgła chemiczna   d) smog

8. Do oceny stanu zanieczyszczenia powietrza może służyć:

- a) glonomierz   b) porostomierz   c) skała porostowa   d) skała glonowa

9. Które z poniższych to odnawialne źródło energii:

- a) gaz ziemny   b) węgiel   c) ropa naftowa   d) energia słoneczna

10. Tworzywa sztuczne to materiały składające się z:

- a) alkanów   b) plastomerów   c) polimerów

11. Emisje jakiego gazu mają największy wkład w obecne ocieplenie klimatu?

- a) tlenek węgla (IV)   b) metan   c) freony   d) tlenek węgla (II)

12. Przetapianie zużytych puszek aluminiowych na nowe to przykład:

- a) utylizacji   b) recyklingu   c) pozyskiwania energii z alternatywnego źródła
d) ponownego wykorzystania odpadów.

13. Do zasobów nieodnawialnych nie zaliczamy:

- a) gorących źródeł podziemnych   b) ropy naftowej   c) skał budowlanych   d) rud metali.

14. Podkreśl rodzaje elektrowni, które wykorzystują odnawialne źródła energii.

elektrownia wodna, elektrownia wiatrowa, elektrownia jądrowa, elektrownia słoneczna, elektrociepłownia, elektrownia geotermiczna

15. Elektrownia jądrowa to obiekt przemysłowo-energetyczny, wytwarzający energię elektryczną poprzez wykorzystanie energii pochodzącej:

- a) z rozszczepienia jąder atomów   b) ze spalania węgla
c) z reakcji utleniania i redukcji   d) ze spalania węglowodorów

16. Kwaśne opady mają pH:

- a) mniejsze niż 7   b) większe niż 7   c) równe 7

17. Podczas reakcji łańcuchowych, które są źródłem ogromnej ilości energii dochodzi do wyrzutu:

- a) nukleonów   b) pozytonów   c) elektronów   d) neutronów

18. Zaletą elektrowni atomowych w odróżnieniu od powszechnie stosowanych nieodnawialnych źródeł jest:

- a) braku emisji do atmosfery szkodliwych zanieczyszczeń, takich jak dwutlenek węgla czy inne gazy;
b) zmniejszenie eksploatacji złóż surowców nieodnawialnych;
c) możliwość wyprodukowania dużej ilości energii z małej ilości surowca;
d) brak odpadów radioaktywnych, które należy odpowiednio zutylizować

19. Poniższy znaczek jest symbolem:

- a) odnawialnych źródeł energii;
b) recyklingu;
c) utylizacji odpadów;
d) elektrownii jądrowej

Przyporządkuj parkom narodowym (1–4) ich nazwy.

1. Park narodowy 1	2. Park narodowy 2	3. Park narodowy 3	4. Park narodowy 4
A. Kampinoski PN.	B. Słowiński PN.	C. Świętokrzyski PN.	D. Tatrzański PN.
1. _____	2. _____	3. _____	4. _____

21. Przyporządkuj wymienione formy ochrony przyrody (A–D) właściwym opisom (1–3).

1. Pojedyncze elementy przyrody ożywionej, na przykład wyjątkowo stare drzewa.	A. Użytek ekologiczny
2. Obszary o niedużej powierzchni ważne pod względem naukowym, na przykład jaskinie.	B. Obszar sieci Natura 2000
3. Niewielkie obszary ważne dla zachowania różnorodności biologicznej, na przykład starorzecza.	C. Stanowisko dokumentacyjne
	D. Pomnik przyrody
1. _____	2. _____
	3. _____

22. Województwo Dolnośląskie posiada dwa piękne parki narodowe. Oba znajdują się w południowej części regionu, mianowicie w pasmach górskich. Podaj ich pełne nazwy:

- 1.
- 2.